

*dr Renata Nesterowicz*¹

Katedra Finansów
Uniwersytet Rzeszowski

Sprawozdawczość finansowa i jej rola w ocenie wyników działalności przedsiębiorstw

WPROWADZENIE

Podjęcie trafnych i szybkich decyzji gospodarczych wymaga stałego dopływu kompleksowych i rzetelnych informacji gospodarczych. Na ich podstawie podejmuje się zarówno decyzje strategiczne, a więc te, które określają podstawowe parametry układu gospodarczego, jak i decyzje taktyczne oraz operacyjne, dotyczące bieżącej działalności przedsiębiorstwa, oraz likwidacji niepożądanych odchyleń od założonych wzorców.

Informacje wykorzystywane w procesach decyzyjnych mogą mieć charakter syntetyczny i analityczny. Informacje syntetyczne są przetwarzane w oparciu o dostępne narzędzia rachunkowe i analityczne. Informacje analityczne służą wyjaśnianiu przyczyn zmian oraz skutków i czynników kształtujących wyniki ekonomiczne przedsiębiorstwa.

W warunkach konkurencji zapotrzebowanie na informacje zwiększa się. Powoduje to równocześnie wzrost zapotrzebowania na analizę, gdyż dopiero informacje przetworzone i zinterpretowane mogą służyć podejmowaniu decyzji.

Sprawozdania finansowe pełnią więc istotną rolę w ocenie wyników działalności przedsiębiorstwa z wykorzystaniem analizy finansowej.

Uzyskane dzięki niej informacje o prawidłowościach rozwoju i wzajemnych powiązaniach przyczynowo-skutkowych między zjawiskami ekonomicznymi są wykorzystywane do podejmowania decyzji mających usprawnić funkcjonowanie przedsiębiorstw. Menedżerowie muszą analizować trendy z przeszłości, aby na ich podstawie przewidywać przyszłe wyniki i warunki funkcjonowania firmy oraz podejmować decyzje określające kierunki jej rozwoju.

¹ Adres korespondencyjny: Uniwersytet Rzeszowski, Wydział Ekonomii, Katedra Finansów, ul. Ćwiklińskiej 2, 35-601 Rzeszów, e-mail: rbner@onet.eu

W procesie decyzyjnym współczesnego przedsiębiorstwa analiza finansowa przeprowadzana z wykorzystaniem sprawozdań finansowych stanowi podstawę systemu informacji niezbędnego do prawidłowego przebiegu procesu zarządzania. Dysponowanie określonym systemem informacji sprawozdawczości finansowej pozwala na wczesne przygotowanie przedsiębiorstwa do zmian otoczenia, identyfikację ryzyka, wybór właściwych form zabezpieczenia się przed jego skutkami oraz konstrukcję właściwych scenariuszy sytuacyjnych. Działanie współczesnych przedsiębiorstw w warunkach coraz szybszych zmian wzrastającego ryzyka powoduje wzrost roli informacji w prawidłowym i skutecznym jego funkcjonowaniu.

Celem opracowania jest przedstawienie znaczenia doniosłej roli sprawozdawczości finansowej oraz jej wpływu na ocenę wyników działalności przedsiębiorstw. Do analizy porównawczej wykorzystano dane sprawozdań finansowych przedsiębiorstw będących spółkami akcyjnymi.

W opracowaniu ustalono i przeanalizowano wskaźniki płynności, rentowności i zadłużenia dla spółki Zelmer S.A. i Amica S.A.

Wyboru tych wskaźników dokonano ze względu na to, że są one podstawowymi wskaźnikami analizy finansowej. Szczegółowa analiza wymaga natomiast zbadania wielu pomocniczych wskaźników pozwalających na ocenę kondycji ekonomiczno-finansowej przedsiębiorstwa.

ISTOTA, ZNACZENIE I ZASADY SPORZĄDZANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH

Typowym ewidencyjnym materiałem źródłowym wykorzystywanym w analizie ekonomicznej jest sprawozdawczość przedsiębiorstwa. Największe znaczenie ma podział sprawozdawczości na: sprawozdawczość rzeczową i sprawozdawczość finansową. Sprawozdawczość finansowa służy przede wszystkim potrzebom analizy finansowej, sprawozdawczość rzeczowa natomiast stanowi materiały źródłowe do analizy techniczno-ekonomicznej. Dość często przy kompleksowej ocenie wybranego zagadnienia konieczne jest posługiwanie się zarówno jednym, jak i drugim rodzajem sprawozdawczości. Sprawozdania finansowe, będące podstawą źródłową analizy finansowej przedsiębiorstwa, mogą być sporządzane z różną częstotliwością oraz obejmować zróżnicowany charakter danych. Podkreślić należy, że jedynie staranny dobór i weryfikacja materiałów źródłowych przyczynić się mogą do przeprowadzenia pełnowartościowej analizy finansowej przedsiębiorstwa [Bednarski, 2004, s. 32].

Przeprowadzona przy zastosowaniu odpowiednich metod analiza ekonomiczna wymaga w końcowym etapie prac dokonania syntezy całokształtu ustaleń i prezentacji wyników. Może ona też sugerować – w szerszym ujęciu – wykorzystanie jej wyników do dalszej działalności przedsiębiorstwa oraz przewidzieć kontrolę realizacji wniosków z niej wynikających. Wyniki analizy

ekonomicznej mogą być przedstawione w formie: liczbowej, graficznej i opisowej [Bednarski, 2004, s. 42].

Podstawowym źródłem informacji ekonomicznych dotyczących działalności firmy są obowiązkowo sporządzane sprawozdania finansowe. Analiza danych znajdujących się w sprawozdaniach finansowych jest najważniejszym podejściem badawczym stosowanym w analizie finansowej i nosi nazwę analizy sprawozdań finansowych. Analiza danych zawartych w sprawozdaniach finansowych nie może być utożsamiana z analizą finansową. Sprawozdania finansowe są wykorzystywane jako główne, lecz nie jedyne źródła danych niezbędnych do analizy finansowej. Dlatego analiza sprawozdań finansowych ma węższy zakres niż analiza finansowa [Nowak, 2008, s. 35].

Analiza sprawozdań finansowych jest badaniem analitycznym, polegającym na przeprowadzeniu i interpretacji danych zawartych w sprawozdaniu finansowym. Analiza nie ogranicza się wyłącznie do odczytania informacji ujętych w sprawozdaniach. Obejmuje także ocenę kształtowania się różnych zjawisk i procesów ekonomicznych, których liczbowym odzwierciedleniem są dane zawarte w sprawozdaniu finansowym [Nowak, 2008, s. 35].

Badania analityczne sprawozdań finansowych powinny być dostosowane do potrzeb użytkowników i celu analizy.

W przygotowaniu badania sprawozdań finansowych należy wziąć pod uwagę cechy szczególne firmy.

Podstawowym źródłem informacji stanowiących podstawę podejmowania decyzji są sprawozdania finansowe. Są one sporządzane w układzie miesięcznym oraz rocznym. Dla okresu rocznego przedsiębiorstwa sporządzają bilans, rachunek zysków i strat oraz rachunek przepływów pieniężnych. Forma tych sprawozdań jest uregulowana prawnie. Bilans i rachunek zysków i strat stanowią podstawę do statystycznej i dynamicznej oceny stanu i wyników finansowych przedsiębiorstwa [Sierpińska, Wędzki, 2002, s. 11].

Artykuł 45 ust. 2 ustawy o rachunkowości mówi, że „sprawozdanie finansowe składa się z: 1) bilansu, 2) rachunku zysków i strat, 3) informacji dodatkowej, obejmującej wprowadzenie do sprawozdania finansowego oraz dodatkowe informacje i objaśnienia” [Ustawa o rachunkowości, 1994, art. 45, ust. 2].

Niektóre podmioty zostaną zobligowane do sporządzenia trzech dodatkowych elementów [Rybicki, 2003, s. 9]:

- 1) rachunku przepływów pieniężnych,
- 2) zestawienia zmian w kapitale własnym,
- 3) sprawozdania z działalności jednostki.

Pozostałymi sprawozdaniami finansowymi, które ułatwiają ocenę sytuacji finansowej firmy są między innymi:

- księgi rachunkowe przedsiębiorstwa (np. zestawienia obrotów i sald na kontach syntetycznych);
- sprawozdawczość sporządzana na potrzeby GUS;

- dokumentacja dotycząca różnych obszarów funkcjonowania przedsiębiorstwa;
- sprawozdania i wnioski pokontrolne;
- wyniki inwentaryzacji;
- oświadczenia podatkowe;
- programy rozwojowe przedsiębiorstw itp.

W celu zachowania przejrzystości, rzetelności i wiarygodności sprawozdań finansowych powinny być one sporządzane według określonych zasad. Istnieje wiele koncepcji ich interpretacji i prezentacji. Można jednak z treści tych norm wyprowadzić pewne zasady nadrzędne, które są powszechnie honorowane oraz przydatne dydaktycznie. Do najważniejszych należą [Micherda, 2005, s. 25–29]:

- a) zasada memoriałowa – nakłada na jednostki gospodarcze obowiązek ujmowania w danych okresach obrachunkowych operacji gospodarczych, które w nich wystąpiły, bez względu na to, czy rozrachunki powstałe w związku z nimi zostały w tych okresach uregulowane;
- b) zasada kontynuacji działania – wprowadza domniemanie, że jednostka gospodarcza będzie w dającej się przewidzieć przyszłości kontynuowała swoją działalność w niezmienionym istotnie zakresie;
- c) zasada wiernego obrazu – zobowiązuje jednostki gospodarcze do odzwierciedlenia w ich rachunkowości realnej sytuacji majątkowej i finansowej z uwzględnieniem różnych warunków zewnętrznych, takich jak: stopa inflacji, wahania kursów walut, wahania giełdowe, sytuacja na rynku;
- d) zasada ostrożności (zasada ostrożnej wyceny) – dotyczy takiej wyceny majątku i kapitału jednostki gospodarczej, aby pomiar ten nie spowodował zniekształcenia wyniku finansowego;
- e) zasada periodyzacji – ujmowanie działalności jednostek gospodarczych w wyznaczonych odcinkach czasu, które ograniczone są umownymi datami (okresy obrachunkowe);
- f) zasada podmiotowości – polega na prowadzeniu rachunkowości w jednostkach gospodarczych, czyli podmiotach, które są wyodrębnione pod względem majątkowym, organizacyjnym i prawnym.

SPRAWOZDAWCZOŚĆ FINANSOWA JAKO PODSTAWOWE ŹRÓDŁO INFORMACJI KSIĘGOWYCH O PRZEDSIĘBIORSTWIE

Celem sprawozdawczości finansowej jest dostarczanie informacji o sytuacji finansowej oraz o wynikach i zmianach w sytuacji przedsiębiorstwa potrzebnych szerokim kręgom użytkowników, jak i samemu przedsiębiorstwu.

Zapotrzebowanie na informacje analityczne jest bardzo duże. Niemożliwe jest bowiem podejmowanie decyzji dotyczących celów przedsiębiorstwa, sterowanie nimi, dostosowanie do zmieniających się warunków zarówno wewnątrz-

nych, jak i zewnętrznych, a także kierowanie tymi procesami bez informacji zawartych w sprawozdaniach finansowych.

Odbiorcami sprawozdań finansowych jest bardzo liczne grono, do którego zaliczyć można m.in.: udziałowców, pożyczkodawców, kredytodawców, wierzycieli handlowych, kierownictwo, organy podatkowe i inne urzędy, dysponentów dotacji, pracowników i organizacje ich reprezentujące, społeczeństwo.

Głównym sprawozdaniem, a zarazem najważniejszym źródłem informacji dla analizy finansowej w przedsiębiorstwie jest bilans. Obejmuje on wartościowe zestawienie aktywów i pasywów przedsiębiorstwa na określony dzień, zwany momentem bilansowym [Waśniewski, Skoczylas, 2004, s. 86].

Bilans dostarcza wielu informacji o strukturze i wielkości majątku, o płynności i rentowności majątku, także o wysokości i strukturze zobowiązań. Informacje zawarte w bilansie są pomocne przy planowaniu strategii na przyszłość. Bilans przedstawia obraz sytuacji finansowej i majątkowej firmy, a co za tym idzie – posiada dużą wartość poznawczą.

Rachunek zysków i strat jest oprócz bilansu istotnym sprawozdaniem finansowym dostarczającym informacje zarówno właścicielom przedsiębiorstwa, inwestorom oraz menedżerom, jak też wielu podmiotom zewnętrznym. Sprawozdanie to charakteryzuje się dużą pojemnością informacyjną, jest punktem wyjścia do szczegółowych badań analitycznych, zwłaszcza badań rentowności i aktywności gospodarczej. Umożliwia ocenę trwałości pozycji finansowej firmy i stanowi podstawę planowania finansowego. Ponadto odzwierciedla dokonania jednostki w danym okresie sprawozdawczym, informując o stopniu realizacji wyniku finansowego, jak również o podstawowych grupach czynników wpływających na jego wielkość, poprzez ujęte w nim przychody i koszty uzyskania tych przychodów [Szyszko, Szczepański, 2003, s. 309].

Rachunek zysków i strat obejmuje takie segmenty jak [Gołębiowski, Tłaczała, 2005, s. 21–25]:

- działalność podstawowa (operacyjna);
- pozostała działalność operacyjna;
- działalność finansowa;
- zdarzenia nadzwyczajne;
- podatek dochodowy – obejmuje część bieżącą i część odroczoną, przy czym część odroczona stanowi różnicę pomiędzy stanem rezerw i aktywów z tytułu podatku odroczonego na koniec i początek okresu sprawozdawczego.

Wariant kalkulacyjny i porównawczy rachunku zysków i strat prowadzą do wyznaczenia tej samej kwoty wyniku finansowego. Różnica między tymi wariantami polega na odmiennej metodzie prezentacji kosztów.

Jedną z zasad stosowanych w rachunkowości i przy sporządzaniu sprawozdań finansowych jest zasada memoriału polegająca na tym, że wykazana sprzedaż i ustalony wynik z działalności nie przedstawiają faktycznych zaszłości kasowych lub obrotów na rachunku bankowym, w związku z tym nie pozwalają na obiektywną ocenę płynności finansowej przedsiębiorstwa.

W przepisach ustawy o rachunkowości wprowadzony został obowiązek sporządzania sprawozdania z przepływów środków pieniężnych, zestawienia niezbędnego dla ustalenia zdolności płatniczej przedsiębiorstwa. W sprawozdaniu tym przedstawione są zmiany w sytuacji finansowej podmiotu gospodarczego spowodowane przez przyływające i wypływające strumienie środków pieniężnych (a nie przez przepisy memoriałowe) z podziałem na wywołane działalnością operacyjną, inwestycyjną i finansową. Jest to więc zestawienie ujmujące źródła dopływu środków pieniężnych i sposoby ich wykorzystania, informuje ono kierownictwo danego podmiotu gospodarczego i zainteresowane podmioty zewnętrzne, w jakich obszarach działalności przedsiębiorstwo uzyskuje najwięcej środków pieniężnych i jakie obszary najbardziej środki angażują [Gorczyńska, Znaniecka, 2008, s. 215].

Rachunek przepływów pieniężnych może być sporządzony w dwojakim ujęciu – bezpośrednim lub pośrednim.

WYKORZYSTANIE DANYCH SPRAWOZDAWCZOŚCI FINANSOWEJ DO ANALIZY PORÓWNAWCZEJ WYNIKÓW FINANSOWYCH PRZEDSIĘBIORSTW

Jednostki gospodarcze, prowadzące swoją działalność, dążą do realizacji podstawowego celu, którym jest maksymalizacja korzyści z zainwestowanego kapitału. Możliwe jest to jednak tylko przy prawidłowo działającym systemie informacyjnym, który zapewnia sprawozdawczość finansowa. Celem tego systemu jest otrzymanie określonych danych o parametrach i właściwościach umożliwiających podejmowanie decyzji, a także przeprowadzanie analiz porównawczych w pokrewnych branżach w skali regionu czy kraju.

Poniżej zostały przedstawione wyniki działalności gospodarczej w postaci podstawowych wskaźników analizy dla dwóch przedsiębiorstw będących spółkami akcyjnymi: Zelmer S.A. i Amica S.A. za lata 2007–2011.

Jak wynika z danych przedstawionych w tabeli 1 wskaźniki płynności bieżącej w analizowanym okresie w spółkach Zelmer S.A. i Amica S.A. zdecydowanie się różniły.

W spółce Zelmer z wyjątkiem dwóch ostatnich lat wskaźniki kształtowały się na znacznie wyższym poziomie niż w spółce Amica.

Tak niskie wskaźniki świadczyć mogą o problemach z regulowaniem bieżących zobowiązań w obu spółkach. Przyczyny tego stanu upatrywać można w zmianach strukturalnych badanych firm, a także w związku z kryzysem finansowym. Pozostałe dwa wskaźniki płynności wysokiej i gotówkowej w obu spółkach również znacznie odbiegały od siebie wielkościami. W spółce Zelmer sytuacja finansowa znacznemu pogorszeniu uległa w ostatnich dwóch latach poddanych analizie. Z kolei w spółce Amica badane wskaźniki plasowały się na bardzo niskim po-

ziomie nie ulegając przy tym większym wahaniom. Tak niskie wskaźniki mogą być spowodowane zamrażaniem środków finansowych w dostawy z fabryk w Chinach, które są realizowane w dosyć dużych odstępach czasu.

Tabela 1. Wybrane wskaźniki dla spółki Zelmer S.A. i Amica S.A. za lata 2007–2011

Wskaźnik	Spółka	2007	2008	2009	2010	2011
Płynność						
Wskaźnik płynności bieżącej	Z*	2,41	1,69	1,76	0,87	0,41
	A**	0,99	1,04	1,16	1,08	0,81
Wskaźnik płynności wysokiej	Z	1,72	1,12	1,22	0,84	0,41
	A	0,71	0,72	0,91	0,75	0,62
Wskaźnik płynności gotówkowej	Z	0,35	0,01	0,00	0,21	0,01
	A	0,06	0,13	0,42	0,04	0,02
Rentowność sprzedaży						
Wskaźnik rentowności sprzedaży brutto	Z	11,49	7,48	4,04	4,03	-7,19
	A	1,06	1,08	1,09	2,00	3,91
Stopa zwrotu sprzedaży	Z	8,62	5,97	3,19	3,24	-10,83
	A	0,66	0,68	0,80	1,45	3,48
Marże zysku operacyjnego	Z	11,52	7,75	4,34	4,10	-7,05
	A	2,26	3,14	3,75	3,33	4,46
Rentowność majątku						
Stopa zwrotu inwestycji	Z	9,70	6,25	3,39	5,49	-1,39
	A	0,90	0,85	0,98	2,15	4,82
Stopa zwrotu aktywów	Z	12,96	8,12	4,62	6,94	-0,91
	A	3,08	3,89	4,61	4,94	6,76
Rentowność kapitału						
Stopa zwrotu kapitału własnego	Z	13,25	10,33	5,51	6,30	-1,71
	A	2,45	2,96	2,99	5,18	10,72
Stopa zwrotu kapitału stałego	Z	12,96	10,01	5,47	6,07	-1,66
	A	1,75	1,65	2,50	4,53	9,41
Poziom zadłużenia						
Wskaźnik ogólnego zadłużenia	Z	26,79	39,50	38,47	12,89	18,67
	A	63,20	71,32	67,07	58,42	55,04
Wskaźnik zadłużenia długoterminowego	Z	1,68	1,93	0,44	3,23	2,63
	A	14,79	22,68	6,44	5,98	6,27

*Z – spółka ZELMER S.A.; **A – spółka AMICA S.A.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych sprawozdań finansowych analizowanych spółek.

Jak wynika z przedstawionych danych, w znacznie gorszej sytuacji finansowej związanej z wypłacalnością znajduje się spółka Amica.

Analizując rentowność w trzech aspektach: sprzedaży, majątku i kapitału pomiędzy badanymi spółkami widoczne są bardzo duże różnice.

W przypadku spółki Zelmer kolejne lata poddane analizie wykazywały tendencję spadkową. W ostatnim badanym roku w każdym z wymienionych aspek-

tów wykazały wskaźnik ujemny czego powodem było zamknięcie roku 2011 stratą na działalności, a także przeprowadzane zmiany organizacyjne spółki. Z kolei spółka Amica wykazała całkowicie odmienną tendencję. Wskaźniki z każdym rokiem rosły, chociaż były znacznie niższe niż w spółce Zelmer. Tak wyraźne różnice w analizowanych wielkościach wynikają przede wszystkim z wielkości osiąganego zysku brutto i netto oraz zysku operacyjnego.

Jak wynika z przedstawionych danych, zainteresowanie produktami spółki Amica z każdym rokiem wzrasta, o czym nie można powiedzieć w przypadku spółki Zelmer pomimo znaczącej marki na rynku. Taki stan rzeczy wynika przede wszystkim z konkurencji na rynku, a co za tym idzie – związany jest z ceną produktów.

Kolejne analizowane wskaźniki obrazują poziom zadłużenia. W spółce Zelmer na każde 100 zł aktywów w przypadku wskaźnika ogólnego zadłużenia przypadają od 12,89% (2010 r.) do 39,50% (2008 r.) zobowiązań. Natomiast w spółce Amica majątek finansowany przez zobowiązania mieścił się w przedziale od 71,32% (2008 r.) do 55,04% (2011 r.). Z kolei wskaźnik zadłużenia długoterminowego w spółce Zelmer plasował się na dosyć niskim poziomie od 0,44% do 3,32%. W spółce Amica wielkości te były znacznie wyższe, bowiem udział zobowiązań długoterminowych w pasywach mieścił się w przedziale od 5,98% do 22,68%.

Reasumując można wnioskować, że sprawozdawczość finansowa umożliwiła zobrazowanie wyników działalności analizowanych spółek, a także przeprowadzenie analizy porównawczej wybranych wskaźników. Dzięki temu zarządzający mogą wyciągać wnioski i podejmować odpowiednie decyzje zarówno o charakterze operacyjnym, jak i strategicznym.

PODSUMOWANIE

Funkcjonowanie przedsiębiorstwa na rynku w warunkach dużej zmienności otoczenia narzuca konieczność stosowania nowoczesnych metod i instrumentów zarządzania finansami. Ich wykorzystanie powinno prowadzić do pomnażania kapitałów właścicieli. Cel ten można osiągnąć w krótkim okresie przez utrzymanie płynności finansowej, w długim zaś przez właściwy dobór źródeł finansowania działalności przedsiębiorstwa oraz optymalną alokację kapitałów. Wszelkie decyzje zarządu i służb finansowych muszą się więc koncentrować wokół przetrwania przedsiębiorstwa w trudnej sytuacji rynkowej i zapewnienia mu rozwoju w sprzyjających warunkach gospodarczych [Sierpińska, Jachna, 2007, s. 9].

Głównym zadaniem dokonującego się obecnie procesu transformacji gospodarki polskiej jest zwiększenie jej efektywności i konkurencyjności w skali krajowej i międzynarodowej. O tym, na ile prowadzona działalność jest efektywna, niezależnie czy jest ona prowadzona tylko na rynku krajowym czy na eksport, świadczą efekty, jakie dane przedsiębiorstwo uzyskuje. Dążenie do optymalizacji zysku wynika z panujących w gospodarce zasad i reguł. Przedsiębiorstwa,

które nie wypracowują nadwyżki ekonomicznej, ponoszą straty. Jeżeli dodatkowo nie ma możliwości wykorzystania zewnętrznych źródeł finansowania, mogą nawet stanąć przed groźbą bankructwa.

Wykrycie zagrożenia kontynuowania działalności przez jednostkę gospodarczą na podstawie informacji zawartych w rocznym sprawozdaniu finansowym jest bardzo trudne. Symptomy złej sytuacji finansowej mogą być mniej lub bardziej widoczne w poszczególnych elementach sprawozdania finansowego, które należy analizować bardzo wnikliwie.

Kierownictwo jednostki korzysta z różnorodnych informacji decyzyjnych, pochodzących zarówno z otoczenia, jak i z wewnątrz przedsiębiorstwa w postaci różnorodnych wskaźników ustalanych dzięki informacjom zawartym w sprawozdaniach finansowych, stanowiących podstawowe źródło informacji. Przyjęcie za cel wzrostu racjonalności gospodarowania wymaga między innymi przeniesienia punktu ciężkości z informacji rozliczeniowej na informację zadaniową i analityczną. Zysk i rentowność zajmują główne miejsce wśród celów przedsiębiorstw działających w gospodarce rynkowej. Najważniejszą miarą oceny działalności kierownictwa i efektywności danej działalności gospodarczej są wskaźniki rentowności. Jednak same wskaźniki to za mało, aby móc ocenić kondycję finansową jednostki gospodarczej [Nesterowicz, 2006, s. 381–382].

Należy otrzymane wyniki porównać z wynikami innych przedsiębiorstw z tej samej branży, w niniejszym opracowaniu spółka Zelmer S.A. mająca swoją siedzibę w regionie została porównana ze spółką Amica S.A. W prawidłowej ocenie wyników należy także dokonać pomiarów pozostałych sfer funkcjonowania jednostki gospodarczej, tj. płynności, zadłużenia, sprawności gospodarowania. Dopiero po przeprowadzeniu wnikliwej analizy wskaźnikowej, w oparciu o stosowane narzędzia do ich pomiaru, tj. mierniki finansowe oraz na podstawie uzyskanych informacji ze sprawozdań finansowych przedsiębiorstwa można dokonać próby oceny jego sytuacji finansowej.

LITERATURA

- Bednarski L., 2004, *Analiza finansowa w przedsiębiorstwie* (wydanie IV zmienione), Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa.
- Gołębiowski G., Tłaczała A., 2005, *Analiza ekonomiczno-finansowa w ujęciu praktycznym*, Centrum Doradztwa i Informacji Difin sp. z o.o., Warszawa.
- Gorczyńska M., Znanięcka K., 2008, *Zarządzanie finansami przedsiębiorstw*, Stowarzyszenie Księgowych w Polsce, Warszawa.
- Micherda B., 2005, *Podstawy rachunkowości. Aspekty teoretyczne i praktyczne*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- Nesterowicz R., 2006, *Znaczenie analizy ekonomiczno-finansowej w zarządzaniu przedsiębiorstwem w warunkach gospodarki rynkowej* [w:] *Uwarunkowania przedsię-*

- biorczości – aspekty ekonomiczne i antropologiczno-społeczne*, red. K. Jaremczuk, PWSZ, Tarnobrzeg.
- Nowak E., 2008, *Analiza sprawozdań finansowych*, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa.
- Rybicki P., 2003, *Sprawozdanie finansowe źródłem informacji o firmie*, Wydawnictwo Poltex, Warszawa.
- Sierpińska M., Wędzki D., 2002, *Zarządzanie płynnością finansową w przedsiębiorstwie*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- Sierpińska M., Jachna T., 2007, *Metody podejmowania decyzji finansowych*, PWN, Warszawa.
- Szyszko L., Szczepański J., 2003, *Finanse przedsiębiorstwa* (wyd. II zmienione i rozszerzone), Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa.
- Ustawa z 29 września 1994 roku o rachunkowości (DzU z 1994 r. nr 121, poz. 591 z późn. zm.).
- Wańniewski T., Skoczylas W., 2004, *Teoria i praktyka analizy finansowej w przedsiębiorstwie*, Fundacja Rozwoju Rachunkowości w Polsce, Warszawa.

Streszczenie

Skutki wszystkich decyzji podejmowanych w przedsiębiorstwie, bez względu na obszar jakiego dotyczą, koncentrują się na płaszczyźnie finansowej. Dlatego muszą one, oprócz aspektów prawnych, personalnych czy organizacyjnych, uwzględniać kryterium finansowe. Umiejętność przeprowadzenia właściwej merytorycznej i metodycznej oceny kondycji finansowej firmy jest jedną z najistotniejszych przesłanek zarządzania. Wykrycie zagrożenia kontynuowania działalności przez jednostkę gospodarczą na podstawie informacji zawartych w rocznym sprawozdaniu finansowym jest bardzo trudne. Symptomy złej sytuacji finansowej mogą być mniej lub bardziej widoczne w poszczególnych elementach sprawozdania finansowego, które należy analizować bardzo wnikliwie. Otrzymane wyniki należy porównać z wynikami innych przedsiębiorstw z tej samej branży, w niniejszym opracowaniu spółka Zelmer S.A. mająca swoją siedzibę w regionie została porównana ze spółką Amica S.A.

Słowa kluczowe: finanse, sprawozdawczość, analiza, wskaźniki, przedsiębiorstwo

Financial Reporting and its Role in the Evaluation of Operating Results

Summary

The effects of all decisions made in the company, no matter what area of concern, focus on the financial level. They must therefore, in addition to legal, personal or organizational, take financial criteria into account. The ability to conduct a proper merits and methodically assess the financial condition of the company is one of the major prerequisites for management. The detection of threats continued operation of the unit, based on the information contained in the annual financial statements is very difficult. Symptoms of a bad financial situation may be more or less visible in various elements of the financial statements and should be analyzed very carefully. The results should be compared with the results of other companies in the same industry, in this paper Zelmer SA company having its registered office in the region was compared with the company Amica SA.

Keywords: finance, reporting, analysis, indicators, company